

การจัดทำคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน

	คู่มือปฏิบัติงานงาน (Standard Operation Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่
	ชื่อคู่มือ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	ชื่อ-สกุล สมศักดิ์ เหล่าทับ		
	หน่วยงาน ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	วันบังคับใช้	หน้า 1/4

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า
- 1.2 เพิ่มความถูกต้องและรวดเร็ว ลดความผิดพลาดจากการทำงานด้วยมือ ทำให้การจัดเก็บ คำถาม และประมวลผลข้อมูลรวดเร็วขึ้น
- 1.3 สนับสนุนการตัดสินใจ สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลให้นำไปใช้วางแผนหรือแก้ปัญหาได้
- 1.4 พัฒนาคุณภาพบริการ ทำให้ผู้ใช้/ลูกค้าได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีมาตรฐานมากขึ้น
- 1.5 รองรับการขยายตัวและการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับปรุง เพิ่มฟังก์ชัน หรือเชื่อมต่อบริบบใหม่ ๆ ได้ในอนาคต

2. ขอบเขตของคู่มือ

- 2.1 ขอบเขตของข้อมูล กำหนดว่าข้อมูลใดบ้างที่ระบบจะจัดเก็บ/ประมวลผล ระบุรูปแบบข้อมูลและแหล่งที่มาของข้อมูล
- 2.2 ขอบเขตของกระบวนการ ระบุว่าระบบจะรองรับขั้นตอนการทำงานใดบ้าง เช่น การบันทึกข้อมูล การตรวจสอบ/อนุมัติ การคำนวณ/รายงานผล
- 2.3 ขอบเขตของผู้ใช้งาน สิทธิการเข้าถึงของแต่ละกลุ่มผู้ใช้
- 2.4 ขอบเขตของระบบงาน เช่น ลงทะเบียน ค้นหา รายงาน
- 2.5 ขอบเขตด้านเทคโนโลยี เครื่องมือที่ใช้ กำหนดข้อจำกัด
- 2.6 ขอบเขตด้านเวลาและงบประมาณ

3. กฎหมาย หลักเกณฑ์อ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

- 3.1 พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 และที่แก้ไขเพิ่มเติม
 - รับรองการทำธุรกรรม/สัญญาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มีผลตามกฎหมาย
 - ใช้กับระบบที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญา การสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ ฯลฯ
- 3.2 พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) พ.ศ. 2562
 - กำหนดมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ชื่อ-ที่อยู่-เบอร์โทร-อีเมล
 - ผู้พัฒนาระบบต้องขอความยินยอม และมีมาตรการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล
- 3.3 พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 และ 3)
 - ป้องกันและควบคุมการโจมตีระบบคอมพิวเตอร์ การเจาะระบบ แฉักข้อมูล
 - ผู้พัฒนาต้องออกแบบระบบให้มีความปลอดภัย และไม่สนับสนุนการทำผิด
- 3.4 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. 2562

	คู่มือปฏิบัติงานงาน (Standard Operation Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่
	ชื่อคู่มือ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	ชื่อ-สกุล สมศักดิ์ เหล่าทับ		
	หน่วยงาน ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	วันบังคับใช้	หน้า 2/4

- เกี่ยวข้องกับการป้องกันและรับมือภัยคุกคามไซเบอร์
- ใช้กับหน่วยงานรัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศ

3.5 พระราชบัญญัติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2560

- ส่งเสริมมาตรฐานการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัล
- สนับสนุนการใช้ข้อมูลและระบบสารสนเทศให้เป็นไปตามมาตรฐาน

3.6 มาตรฐานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลสารสนเทศ (ISO/IEC 27001)

3.7 มาตรฐานการจัดทำและพัฒนาระบบงานสารสนเทศภาครัฐ (Government Enterprise Architecture – GEA)

3.8 ประกาศ/แนวทางจากสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA)

4. ข้อกำหนดที่สำคัญกระบวนการ

4.1 ความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูล ระบบต้องบันทึก ประมวลผล และแสดงข้อมูลได้ถูกต้อง ต้องมีการป้องกันการแก้ไขข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาต

4.2 ความปลอดภัยของข้อมูล จัดการสิทธิ์การเข้าถึง มีการเข้ารหัสข้อมูล ปฏิบัติตาม PDPA และมาตรการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

4.3 ประสิทธิภาพและความเร็วในการทำงาน รองรับจำนวนผู้ใช้งานพร้อมกันได้เพียงพอ ลดเวลาในการประมวลผลและตอบสนอง

4.4 ความน่าเชื่อถือและเสถียรภาพ ระบบทำงานได้ต่อเนื่อง ไม่ล่มบ่อย มีการทดสอบ ก่อนนำไปใช้จริง

4.5 ความสามารถในการบำรุงรักษาและปรับปรุง โครงสร้างโค้ดและฐานข้อมูลชัดเจน แก้ไข/ขยายได้ง่าย รองรับการเพิ่มผู้ใช้หรือฟังก์ชันใหม่ในอนาคต

4.6 การใช้งานง่าย มีคู่มือหรือระบบช่วยเหลือ

4.7 การทำงานตามกฎหมายและมาตรฐาน ปฏิบัติตามกฎหมาย เช่น พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์, พ.ร.บ.ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์, PDPA

4.8 การสำรองและกู้คืนข้อมูล มีระบบสำรองข้อมูล มีแผนกู้คืนระบบเมื่อเกิดปัญหา

4.9 การทดสอบและตรวจสอบคุณภาพ มีการทดสอบหน่วย การทดสอบระบบ การทดสอบผู้ใช้ ตรวจสอบความปลอดภัยและประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

	คู่มือปฏิบัติงานงาน (Standard Operation Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่
	ชื่อคู่มือ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	ชื่อ-สกุล สมศักดิ์ เหล่าทับ		
	หน่วยงาน ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	วันบังคับใช้	หน้า 3/4

5. ขอบเขตการทำงาน กระบวนการ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

5.1 ความหมาย

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง กระบวนการออกแบบ จัดทำ พัฒนา ปรับปรุง และบำรุงรักษาระบบงานคอมพิวเตอร์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน ให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งาน และมาตรฐานด้านความมั่นคงปลอดภัยของสารสนเทศ

5.2 ระยะเวลาในการดำเนินงาน

การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีการกำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานตามขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์และเก็บความต้องการ (Requirement Analysis)
ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 1–2 สัปดาห์ (ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของระบบ)
2. การออกแบบระบบงาน (System Design)
ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 2–3 สัปดาห์
3. การพัฒนาระบบงาน (Development / Coding)
ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 4–8 สัปดาห์ (ปรับตามขนาดของโครงการ)
4. การทดสอบและตรวจสอบคุณภาพระบบ (Testing & QA)
ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 2–4 สัปดาห์
5. การติดตั้งใช้งานจริง (Deployment / Implementation)
ระยะเวลาดำเนินการประมาณ 1 สัปดาห์
6. การบำรุงรักษาและปรับปรุงระบบ (Maintenance & Improvement)
ระยะเวลาดำเนินงาน ต่อเนื่องตลอดอายุการใช้งานของระบบ

5.3 สถานที่ปฏิบัติงาน

- 1) ฝ่ายพัฒนาระบบ ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม
- 2) ตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบงาน

	คู่มือปฏิบัติงานงาน (Standard Operation Procedure)	รหัสเอกสาร	แก้ไขครั้งที่
	ชื่อคู่มือ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ		
	ชื่อ-สกุล สมศักดิ์ เหล่าทับ		
	หน่วยงาน ศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	วันบังคับใช้	หน้า 4/4

5.4 Flowchart กระบวนการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

